

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет електроніки
Кафедра електроніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

_____ Височанський В. С.

“ _____ ” _____ 2010 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
МОДЕЛЮВАННЯ В ЕЛЕКТРОНІЦІ

галузі знань **0508 Електроніка**
напряму підготовки **6.050801 Мікро- та наноелектроніка**
факультету електроніки

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Львів – 2010

Моделювання в електроніці. Навчальна програма дисципліни для студентів галузі знань **0508** Електроніка напряму підготовки **6.050801** Мікро- та наноелектроніка факультету електроніки. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 5 с.

Розробник:

Лучечко А.П., канд. фіз.-мат. наук, асистент кафедри електроніки

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри електроніки

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри електроніки

_____ (Павлик Б.В.)

“ ___ ” _____ 20__ р

Схвалено методичною комісією за напрямом підготовки **6.050801** Мікро- та наноелектроніка

Протокол № ___ від. “ ___ ” _____ 20__ р.

“ ___ ” _____ 20__ р. Голова _____ (Шувар Р. Я.)

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Загальний курс «**Моделювання в електроніці**» є нормативною дисципліною циклу професійно-орієнтованих дисциплін. Він читається для студентів груп ФеМ-41 та ФеМ-42, які спеціалізуються на кафедрах електроніки та фізичної і біомедичної електроніки.

Збільшення швидкодії та покращення інших технічно-експлуатаційних параметрів інтегральних мікросхем і напівпровідникових приладів, а також пошук нових матеріалів для їх виготовлення, в даний час, не можливі без використання математичного моделювання фізичних процесів.

Мета: ознайомити студентів з багаторівневим підходом до моделювання інтегральних мікросхем та напівпровідникових приладів від технології їх створення до функціонування приладів і схем, сформулювати практичні навички опису відповідних математичних моделей, алгоритмів та програмного забезпечення.

Завдання: навчити студентів аналізувати фізичні процеси, що відбуваються у напівпровідникових структурах при введенні в них домішкових іонів, розуміти принципи побудови математичних моделей фізичних процесів.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати основні поняття предмету, викладені у програмі курсу.

вміти: самостійно, з використанням програмних засобів, розраховувати необхідні характеристики та параметри, що відповідають фізичним процесам в напівпровідникових структурах, аналізувати отримані результати.

Для вивчення дисципліни необхідні знання з таких розділів математики, фізики та інформатики: вища математика, загальна фізика, твердотільна електроніка, основи програмування.

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Для вивчення дисципліни необхідні знання з наступних курсів: «Вища математика», «Загальна фізика», «Твердотільна електроніка», «Персональні комп'ютери», «Програмування та алгоритмічні мови».

Навчальна програма дисципліни складена на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста напряму підготовки «Мікро- та наноелектроніка», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки № 485 від 26 травня 2010 року .

Форма навчання	Семестр	Всього кредитів/годин	Розподіл навчального часу за видами занять ¹					Семестрова атестація
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Лабораторні роботи	СРС	
Денна	7	4/119	18	-	-	36	65	залік

II. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Розділ 1. Моделювання фізичних процесів у напів-провідникових структурах.

Тема 1.1. Загальні підходи до моделювання фізичних процесів.

Тема 1.2. Методи чисельного інтегрування та диференціювання.

Тема 1.3. Фізико-топологічні моделі напівпровідникових структур.

Тема 1.4. Чисельне моделювання напівпровідникових структур.

Тема 1.5. Моделі процесів генерації-рекомбінації.

Розділ 2. Моделювання процесів виготовлення напівпровідникових приладів та інтегральних мікросхем.

Тема 2.1. Особливості створення напівпровідникових структур.

Тема 2.2. Моделі процесів іонної імплантації.

Тема 2.3. Моделі процесів дифузії.

Тема 2.4. Моделі термічного окислення.

III. ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Практичні та семінарські заняття в курсі не передбачені

IV. ПРИБЛИЗНИЙ ПЕРЕЛІК ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

1. Побудова математичних моделей фізичних процесів.
2. Чисельний розрахунок визначених інтегралів методами поліномів (0, 1 і 2-го степеня) та методом Монте-Карло.
3. Чисельне визначення положення рівня Фермі та концентрації носіїв у власних напівпровідниках.
4. Моделі процесів рекомбінації – генерації носіїв заряду.
5. Моделювання процесів іонного легування.
6. Моделі процесів дифузії.
7. Моделювання процесів термічного окислення.
8. Моделі технологічних процесів виготовлення інтегральних схем.

V. ІНДИВІДУАЛЬНІ СЕМЕСТРОВІ ЗАВДАННЯ

Для засвоєння теоретичного матеріалу та підготовки до виконання лабораторних робіт студентам надається можливість користуватися бібліотеками Львівського національного університету імені Івана Франка, студентам старших курсів (починаючи з третього) – бібліотекою імені Стефаника. Студенти мають змогу отримати консультації з питань дисципліни в лектора та викладачів, які проводять лабораторні заняття.

VI. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

При вивченні дисципліни “**Моделювання в електроніці**” для поточного контролю знань студентів передбачається виконання двох модульних контрольних робіт по закінченню першого і другого модулів.

VII. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

1. *Бабич О.Й.* Моделювання процесів іонної імплантації у разі виготовлення напівпровідникових приладів та інтегральних схем. Методичні рекомендації до лабораторних робіт для студентів фізичного факультету. Львів. Видав. центр ЛНУ, 2002, 35 с.
2. *Бабич О.Й., Бойко Я.В.* Моделювання дифузійних процесів у разі виготовлення напівпровідникових приладів та інтегральних схем. Методичні рекомендації до лабораторних робіт для студентів факультету електроніки. Львів. Видав. центр ЛНУ, 2004, 31 с.
3. *Хвищун І.О.* Методи і алгоритми комп'ютерної обробки експериментальних результатів: Навчально-методичний посібник з курсу "Програмування і математичне моделювання" -Львів 1998. -43 с.

VIII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Рекомендована література

Базова

1. Хвищун І.О. Програмування і математичне моделювання. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. – 544 с.
2. Іван Хвищун Програмування мовою Pascal алгоритмів розв'язання фізичних і науково-технічних задач. Конспект лекцій Львів ЛНУ 2005 150 с.
3. Бубенников А.Н. Моделирование интегральных микротехнологий, приборов и схем. – М.: Высш.шк., 1989. – 320 с.
4. Мулярчук С.Г. Численное моделирование микроэлектронных структур. – Минск. Ун-ет. 1989. – 368 с.
5. Польский Б.С. Численное моделирование полупроводниковых приборов. – Рига: Зинатне, 1986. – 168 с.
6. Шкловский Б.И., Эфрос А.Л. Электронные свойства легированных полупроводников. – М.: Наука, 1979. – 416 с
7. Самарский А.А., Николаев Е.С. Методы решения сеточных уравнений. – М.: Наука, 1978. – 592 с.

Допоміжна

1. Каханер Д., Моулер К., Неш С. Численные методы и программное обеспечение. Пер. с англ. - М.: Мир 1998. - 575 с.
2. Ковалюк Т.В. Основи програмування: Видавнича група ВНУ, 2005.- 384 с.
3. Бородич Ю.С., Вальвачев А.И., Кузьмич А.И. Паскаль для персональных компьютеров. М.: Высш. шк., 1991. - 365 с.
4. Сердюченко В.Я. Розробка алгоритмів та програмування мовою TURBO PASCAL. Х.: ВКП "ПАРІТЕТ" ЛТД, 1995. - 352 с.